

Ne nabiraj zamer, nabiraj rože....

...življenje ni zaključena celota, ampak živa stvar, ki se nenehno spreminja, tako kot vreme. Stvari se dobesedno spreminjajo v času. In z njim tudi besede. Mesto čuvaja besed v muzeju sodobne umetnosti opozarja nas vse in med njimi tudi stebre družbe; na pomembnost in moč besed.

Pri Likovnih snovanjih sem se odločila, da se v letošnjem letu posvetimo tudi premišljenemu poimenovanju predstavitve likovnih del in se navsezadnje približati zavedanju moči besed. Razmišljala sem o kandidatih, ki bi nam o besedi znali kaj več povedati in izbrala sem obisk naše skupine pri Čuvaju besed, Esadu Babačiču.

Predno smo prisluhnili njegovim pesmim in razvili pogovor s Čuvajem besed smo se sprehodili skozi konceptualne razstave v Muzeju sodobne umetnosti na Metelkovi.

Saška: DNK določa genetski zapis, podobno kot zaporedje črk v vrstici besedila določa besede in stavke. Se strinjaš s tem, da besede gradijo svet?

Esad: Dejansko se včasih zdi, da samo ponavljamo tisto, kar je bilo že davno

Člani Likovnih snovanj na obisku Muzeja sodobne umetnosti na Metelkovi.

tega zapisano v naših genih, pa vendarle je življenje preveč mogočno in nepredvidljivo, da bi ga preprosto prepustili nekakšnemu zaporedju naključij, ki seveda niso samo to, kar nam želijo povedati. Besede gradijo

svet, ali pa ga rušijo. Sam prisegam na tišino besed, njihovo senčno, ali svetlo stran, ne samo na tisto, kar slišimo. Ko jih zaslišimo, preprosto izgine tišina v nas, tista pratišina trenutka, v katerem je bilo nekoč kljubovanje naših src.

Saška Strnad, avtorica prispevka in mentorica Likovnih snovanj, Beti Lunder in njena mama v muzeju

Saška: V življenju izrečemo veliko besed. Včasih imam občutek, da smo siti besed in da jih na ta račun počasi in učinkovito izpodrinjajo razne digitalne aplikacije, piktogrami (slikovne besede)? Ali morda besede dobivajo zgolj novo formo, obliko?

Esad: Upam, da res, ker v nasprotnem se nam bliža prezgodnja 'smrt', ali vsaj kronična depresija na nivoju celotne populacije. Vse to besedičenje se zdi tako predvidljivo in v naprej pripravljeno, da nas razjeda v temeljih. Če se ne strinjaš z dežjem besed, si obsojen na izobčenje, drugačnost, ki je lahko zelo hitro označena za deviantno. Zakaj sploh govorimo, če smo že v naprej obsojeni na ponavljanje? Komu govorimo? Sebi? Ali sebi v drugih? To so vprašanja, o katerih bi morali spregovoriti ali molčati.

Saška: Kako je pri spremembi z njihovim pomenom? Ostaja ali bleedi?

Ostaja in bleedi hkrati. Kakor za koga. Kdor želi slišati spremembo, lahko to tudi doživi, komur pa je vseeno, je zadovoljen z vsem, kar sliši. Pomen je drugotnega pomena, oziroma je podrejen interesom govorca.

Saška: Ko pišeš, misliš na bralca? Mu greš nasproti?

Esad: Če sem povsem odkrit, ne mislim na bralca. Bralec je vedno tu in ga na nek način ni – ne obstaja. Vsi smo pisci in bralci. Nikomur ne grem naproti. Samo uživam v tem, da sem.

Esadu Babačiču so člani Likovnih snovanj z zanimanjem prisluhnili.

Saška: Na kaj si najbolj pozoren pri pisanju?

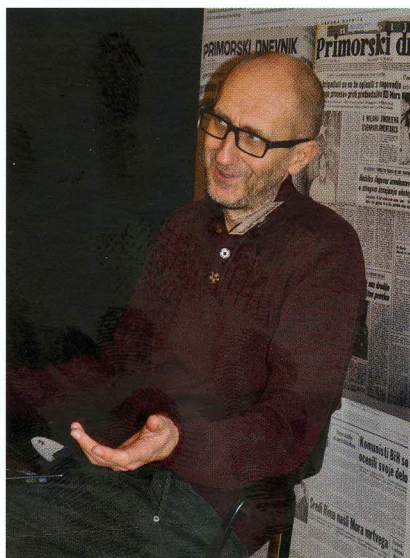
Esad: Na količino, pretiravanje, nabijanje brez potrebe.

Saška: Katera je zate najmočnejša beseda?

Esad: Vsekakor neizgovorjena, zapičena v tišino narave in sveta, ki nas obkroža. Prva beseda je bila gib, pogled, nekaj, kar šele prihaja.

Saška: Kako se počutiš, ko končaš projekt (Kiti plavajo počasi, Kitula, idr.)? Te izprazni ali osvobodi?

Esad: V bistvu izprazni in na novo postavi v svet, ki vse manj potrebuje takšne besedne erupcije. Svoboda je nekje povsem drugje. Ne vem pa še, kje natanko. Ko bom to izvedel, ne bom več pisal.

Esad Babačič, čuvaj besed: »Vsi smo čuvaji svojih besed. In tišine.«

Saška: Nam lahko zaupaš besede za popotnico pri Likovnih snovanjih za naše člane, da se bodo lažje poigrali pri oblikovanju naslovov in zgodb za likovna dela, ki jih ustvarijo.

Esad: Ne nabiraj zamer, nabiraj rože. Menim, da so rože bolj pomembne od zamer, ki gredo v obe smeri. Mi moramo ustaviti to nabiranje zamer in se posvetiti rožam, ki morajo cveteti v glavah ljudi. Treba je dovoliti in pogum uporabiti.

Po pogovoru z Esadom smo se dogovorili, da besedi dodamo dogovor in v Muzeju sodobne umetnosti v prihodnjih dneh z udeleženci Likovnih snovanj uprizorimo »Dialog različnih svetov«. Točno kaj se bo dogajalo, vam tokrat ne izdam, bo pa vsekakor zanimivo in napeto – predvsem pa bomo skladno z vizijo MSUM, ki skrbi za sodobne prakse na področju vizualnih umetnosti, predstavlja nove vsebine in nove načine izražanja, razstavljanja in interpretiranja sodobnosti, prispevali k ciljem, ki jih določa današnji čas in interesi za razvoj drugačne institucionalnosti in novih modelov kulturne produkcije.

Beseda je dala besedo.

Vendar ta ni prišla iznenada, ampak s približevanji, zaupanjem in z željo po sodelovanju.

Priznam, da se ponovnega srečanja že pošteno veselim in verjamem, da tudi ostali.

■ Saška Strnad, mentorica Likovnih snovanj

Pred vstopom v stavbo sodobne umetnosti.

Saška: Postal si čuvaj besed. Verjetno je to posledica...zato me zanima vzrok.

Esad: Življenje me je izklesalo v čuvaja besed, pravzaprav me je naučilo, da sem bil od nekdaj skromen človek, ki ima poslanstvo, a tega ne sme jemati prekleto resno. Vsaj ne več. Nikogar pa ne zanima družbeno ozadje moje odločitve. Vsi smo čuvaji svojih besed. In tišine.

Saška: Bi se morali bolj zavedati o moči in pomenu besed?

Esad: Samo vprašanje že daje odgovor. Seveda – brez dvoma. Saj so besede najbolj pokvarljivo blago. Po drugi strani nimajo garancije, zato jih ne pride nihče popraviti, ko se pokvarijo. Bolj kot čuvaja, bi potrebovali mehanika besed, ali še bolje – mehanika ljudi, ki si jih lastijo. Preveč jih je in nenehno

trpijo zaradi lastne nečimrnosti. Lepo bi bilo, če bi imeli pred očmi njihov pomen in se z njim igrali, a kaj, ko so pravi pomeni skriti za očitnostmi.

Saška: Po nekaterih izračunih smo v zadnjih 30 tisoč letih ustvarili toliko informacij kot jih ustvarimo sedaj v manj kot v enem dnevu. Kot posamezniki zelo radi tečemo, kot družba pa vztrajno hodimo nazaj. Pričakovala bi porast socialnega duha, vendar okoliščine in dogodki iz okolja krepijo občutek, da smo na socialnem dnu.

Esad: Ne morem se bolj strinjati. Mediji so največje zlo tega izkoriščevalskega sistema. Sploh ne država, ali njeni lakaji. Mediji, ki reproducirajo informacije in nam jih vsiljujejo na dnevni bazi. Sploh več ne obstajamo brez informacij, ki nas prav nič ne bogatijo – prav nasprotno; iz nas delajo družbene invalide, odvisne od takšnih ali drugačnih medijskih impulzov. Saj ta tek je najboljši pokazatelj individualnosti, ki stremi k dodatni krepitvi ega, na škodo povezovanja. Smo družba licemernih posameznikov, ki govorijo eno, delajo pa nekaj povsem drugega, oziroma ne delajo nič, kar ne bi bilo tesno povezano z osebno koristjo.

Saška: Se nabor besed v današnjem svetu krči ali širi? Ali beseda postaja potrošno blago. Balast? Z rokom?

Esad: Seveda se nabor besed krči, saj ni potrebe po novih besedah in odkrivanju le teh. Pa tudi sicer so nove besede nevarne in lahko škodijo zdravju posameznikov, ki želijo ohraniti svojo normalnost v očeh drugih. Preveč

lepih besed in misli je uporabljenih v reklamne namene, zato se zdi, da nam ni treba več dodajati, se truditi za pravo besedo. Vsi smo del enega in istega balasta, ki nas zasipa na dnevni bazi.

Utrinki iz ogleda.

Utrinki iz ogleda.

Utrinki iz ogleda.

Občudovanje umetnin.

Utrinki iz ogleda.